

ผลกระทบของการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ต่อการบริหารกำไรและต้นทุนเงินทุนของผู้ถือหุ้น

The Effects of Using XBRL Technology for Financial Report Submission on Earnings and Capital Cost Management of Shareholders

ณฐา ธรเจริญกุล*
กอบกุล จันทรโคติกา

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

*e-mail:ann59natha@gmail.com

Received: May 7, 2019

Revised: July 5, 2019

Accepted: July 15, 2019

Natha Thornjareankul
Korbkul Jantarakolica

College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบผลกระทบของการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ต่อการบริหารกำไร ผ่านรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร และต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 215 บริษัท ที่มีการรายงานข้อมูลงบการเงิน แบบแสดงรายการ 56-1 รายงานประจำปี ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2560 รวมชุดข้อมูลทั้งหมด 4,535 ข้อมูล การรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้วิจัยวัดค่าจากก่อน และหลังที่มีการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL มาใช้ การบริหารกำไร ผู้วิจัยใช้ตัวชี้วัด คือ ขนาดของรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร ตามแบบจำลองของ Modified Jones Model และต้นทุนเงินทุนของผู้ถือหุ้น ใช้ตัวชี้วัดตามแบบจำลองของ Capital Asset Pricing Model: CAPM การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยแบบจำลองโทบิต เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ผลการวิจัย พบว่า การนำส่งรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ด้วยเทคโนโลยี XBRL มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ต่อการบริหารกำไรภายใต้รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร ซึ่งเกิดจากความไม่สมมาตรของข้อมูลระหว่างผู้บริหารกับผู้ถือหุ้น และ การนำส่งรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันด้วยเทคโนโลยี XBRL มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น เมื่อมีการนำส่งอย่างต่อเนื่องในระยะยาว

คำสำคัญ: เทคโนโลยี XBRL การบริหารกำไร ต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น

Abstract

The objective of this study was to examine the effects of using XBRL technology for financial report submission on earnings and capital cost management of shareholders in the companies listed on the Stock Exchange of Thailand. The sample consisted of 215 companies using Annual Registration Statement (Form 56-1) for annual financial report submission during the years 1997-2017, with a total of 4,535 financial datasets of the same standards. Pre-and post measurements of using XBRL technology for earnings management were implemented based on 2 indicators including the size of discretionary accruals according to the Modified Jones Model and the capital cost of shareholders according to the Capital Asset Pricing Model (CAPM). The data were analyzed using a statistical software package comprising frequency distribution, mean, standard deviation, and multiple regression analysis according to the Tobit Model to answer the research hypotheses. The findings showed that same-standard financial report submission using XBRL technology had a significant effect on earnings management under the discretionary accruals due to information asymmetry among executives and shareholders. Besides, same-standard financial report submission using XBRL technology had a significant effect on capital cost of shareholders if the submission is performed consistently in the long run.

Keywords: Extensible Business Reporting Language Technology, Earnings Management, Capital Cost

บทนำ

การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางธุรกิจในปัจจุบัน ดำเนินการโดยกลุ่มผู้บริหารที่ผู้ถือหุ้นเลือกให้มาปฏิบัติงานแทนและมอบอำนาจการตัดสินใจให้ทรัพยากรในการดำเนินงาน โดยคาดหวังว่า ผู้บริหารจะดำเนินงานเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุด ซึ่งหากการบริหารธุรกิจเป็นไปตามความต้องการของทั้งสองฝ่าย มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้ถือหุ้นและผู้บริหาร ปัญหานี้เรียกว่าปัญหาตัวแทน (Agency Problem) ซึ่งในความเป็นจริง ผู้บริหารอาจจะตกแต่งตัวเลขทางบัญชีให้สะท้อนผลการดำเนินงานของกิจการ (Ahmad, Saleh, Iskandar, & Alias, 2011; Strobl, 2013) ส่งผลให้ผู้ถือหุ้นไม่ได้รับข้อมูลทางการเงินที่แท้จริง เกิดความไม่สมมาตรของข้อมูล (Asymmetric Information) ทำให้การลงทุนของผู้ถือหุ้นมีความเสี่ยง (Investment Risk) และเพื่อเป็นการชดเชยความเสี่ยงและโอกาสในการตัดสินใจผิดพลาดจากการใช้ข้อมูลทางการเงินของผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นจึงเรียกร้องผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงขึ้น ผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นเรียกร้อง คือ ค่าใช้จ่ายของกิจการที่เรียกว่า ต้นทุนเงินลงทุนของกิจการ (Cost of Equity Capital)

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ผู้บริหารต้องตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง จึงเกิดการพัฒนารายงาน

ทางการเงินขึ้น เพื่อนำเสนอข้อมูลทางบัญชีการเงินที่ถูกต้องรวดเร็ว เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจากการศึกษาในอดีต พบว่า รูปแบบการแสดงผลรายการในการรายงานทางการเงินที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนและผู้ใช้งบการเงินที่แตกต่างกัน รายการในรายงานทางการเงินจึงถือเป็นข้อมูลทางบัญชีที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของนักลงทุนและผู้รายงานทางการเงิน ที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ เช่น มูลค่าตามบัญชี กำไรต่อหุ้น สินทรัพย์ที่มีตัวตน สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (Cheng, Ferris, Hsieh, & Su, 2005; Beaver, 2002) และจากการศึกษาของ Kovarova-Simecek, & Pellegrini (2016) พบว่า นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มีความพึงพอใจอย่างมากต่อการรายงานงบการเงิน ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันด้วยเทคโนโลยี XBRL เนื่องจากเป็นรายงานที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว มีความโปร่งใส สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทันที ส่งผลให้ความไม่สมมาตรของข้อมูลระหว่างผู้บริหารกับผู้ถือหุ้นลดลง ทำให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพ ครบถ้วน (Laonamtha, 2016) ซึ่งการรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพสูงจะส่งผลให้ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) และผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Returns) ลดลง จากกรณีตัวอย่างการรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัท Enron Corporation ที่จัดทำรายงานดีเกินความเป็นจริงและได้มีการประกาศแก้ไข

งการเงินด้วยการลดกำไร นำไปสู่การล้มละลาย ส่งผลให้ราคาหุ้นลดต่ำสร้างความเสียหายอย่างมากให้กับนักลงทุน อย่างไรก็ตามจากความเชื่อที่ว่ากิจการที่มีผลประกอบการดี ประสบความสำเร็จมาจากการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทส่วนใหญ่ใช้กลยุทธ์การกระจายการลงทุนทางธุรกิจ ผู้บริหารมีการบริหารจัดการข้อมูล บริษัทมีโครงสร้างที่ซับซ้อน เพื่อต้องการให้ราคาหุ้นของบริษัทเป็นที่สนใจของนักลงทุน มีการเสนอขายหุ้นในราคาที่สูง เกิดความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลระหว่างผู้บริหารกับผู้ถือหุ้น ทำให้ผู้ถือหุ้นหรือบุคคลภายนอกเห็นข้อมูลในภาพรวม ถือเป็นเหตุให้เกิดการบริหารกำไรขึ้น และหากกิจการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีก็จะสามารถช่วยลดปัญหาตัวแทน และความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลลงได้

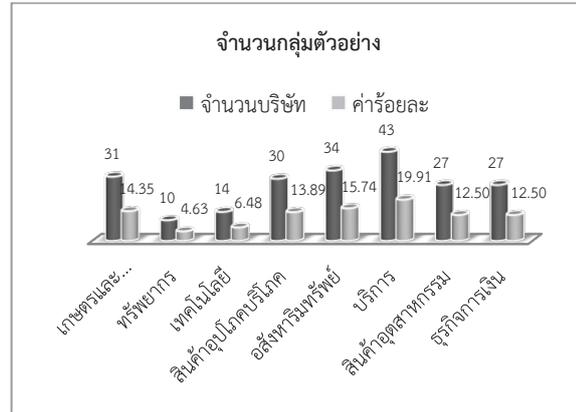
จากความสำคัญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องศึกษาผลกระทบของการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ต่อการบริหารกำไรและต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อตรวจสอบผลกระทบของการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ต่อการบริหารกำไรผ่านรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารและต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 8 กลุ่มอุตสาหกรรม มีจำนวน 603 บริษัท (The Stock Exchange of Thailand, 2018) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2540 – 2560 ข้อมูลงบการเงิน และข้อมูลตามแบบ 56-1 ครบถ้วน ซึ่งมีจำนวน 215 บริษัท 4,353 ข้อมูล ประกอบด้วย กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 31 บริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร จำนวน 10 บริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี จำนวน 14 บริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 30 บริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 34 บริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 43 บริษัท กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 27 บริษัท และกลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 26 จากฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

รูปที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

แบบจำลองและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ ตรวจสอบผลกระทบระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยกำหนดตัวแปรอิสระ ได้แก่ ก่อนและหลังที่มีการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL และกิจการที่ใช้กลยุทธ์การกระจายธุรกิจ การกำกับดูแลกิจการ นอกจากนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนผลการศึกษายังได้ควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ขนาดของบริษัท (In Size) การเจริญเติบโตของบริษัท (MBV) และตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารกำไรผ่านรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร และต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นสมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ เป็นดังนี้

1. การนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ต่อการบริหารกำไร

การบริหารกำไร ที่วัดค่าจากตัวแบบ Modified Jones Model (Dechow, Sloan, & Sweeney, 1995) โดยวัดจากรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจฝ่ายบริหาร (Discretionary Accruals) เป็นตัวแทน (Proxy) ในการวัดค่าการจัดการกำไรโดยคำนวณจากผลต่างระหว่างรายการคงค้างรวมกับรายการคงค้างที่ไม่ขึ้นกับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร โดยมีขั้นตอนในการคำนวณ ดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณรายการคงค้างรวม (Total Accruals) ตามสมการที่ (1)

$$TA_{it} = \text{Net Income}_{it} - \text{CFO}_{it} \quad (1)$$

โดยที่ TA_{it} = รายการคงค้างทั้งหมดของบริษัท i ณ ปีที่ t

NI_{it} = กำไรสุทธิจากการดำเนินงานของบริษัท i ณ ปีที่ t

CFO_{it} = รายการคงค้างทั้งหมดของบริษัท i ณ ปีที่ t

ขั้นที่ 2 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ในสมการที่ (2) โดยค่าของ TA_{it} มาจากสมการที่ (1)

$$TA_{i,t} = \beta_1(1/A_{i,t-1}) + \beta_{11}(\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t}) / A_{i,t-1} + \beta_{21}(PPE_{i,t} / A_{i,t-1}) + \varepsilon_{it} \quad (2)$$

โดยที่ $A_{i,t}$ = สินทรัพย์รวมในปีที่ t-1
 $\Delta REV_{i,t}$ = รายได้รวมของบริษัท i ในปีที่ t - รายได้รวมของบริษัท i ในปีที่ t-1
 $\Delta REC_{i,t}$ = ลูกหนี้ของบริษัท i ในปีที่ t - ลูกหนี้ของบริษัท i ในปีที่ t-1
 PPE_t = ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิของบริษัท i ปีที่ t
 β_i = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเชิงเส้นของตัวแปรที่ i
 ε_{it} = ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term) ของบริษัท i ปีที่ t

$$NDCA_{i,t} = \beta_1(1/A_{i,t-1}) + \beta_{11}(\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t}) / A_{i,t-1} + \beta_{21}(PPE_{i,t} / A_{i,t-1}) \quad (3)$$

โดยที่ $NDCA_{i,t}$ = รายการคงค้างที่ไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร i ณ ปีที่ t

ขั้นที่ 4 คำนวณรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร (DCA) ในสมการที่ (4) โดยค่า $TA_{i,t}$ มาจากสมการที่ (1) และค่าของรายการคงค้างที่ไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร (NDCA) มาจากสมการที่ (3) ดังนี้

$$DCA_{i,t} = TA_{i,t} - NDCA_{i,t}$$

โดยที่ $DCA_{i,t}$ = รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของขั้นที่ 5

คำนวณค่าสัมบูรณ์ของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร โดยนำค่าสัมบูรณ์รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหารทั้งหมดมารวมกัน คำนวณโดย

$$AbsDCA_{i,t} = |DCA_{i,t}|$$

โดยที่ $AbsDCA_{i,t}$ = ค่าสัมบูรณ์ของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหารของบริษัท i ณ ปีที่ t

ดังนั้น จึงสามารถเขียนแบบจำลองเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ตามสมการที่ 5 ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 XBRL_{it} + \beta_2 Divers_Firm_{it} + \beta_3 Audit-Experiences_{3it} + \beta_4 Board-Experience_{it} + \beta_5 ROA_{it} + \beta_6 Leverage_{it} + \beta_7 InSize_{it} + \beta_8 MBV_{it} + \varepsilon_{it}$$

โดยที่

ตัวแปร	คำนิยาม
DCA	ค่าสัมบูรณ์ (Absolute) ของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ตามตัวแบบ Modified Jones Model
β_0	ค่าคงที่ของสมการถดถอย (Constant)
β_i	ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรที่ i ในสมการ (Standardized Coefficient)
XBRL	ปีที่มีการเริ่มนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL
Divers_Firm	ลักษณะการดำเนินธุรกิจ แบบกระจายธุรกิจ
Audit_Exp	สัดส่วนของกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีและการเงิน
Board-Exp	สัดส่วนของกรรมการบริษัทที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีและการเงิน
ROA	ผลการดำเนินงาน วัดจากผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA)
Leve	ความเสี่ยงทางการเงิน วัดจากอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม
InSize	ขนาดของกิจการ วัดจากยอดสินทรัพย์รวม (Lgo_assets) ซึ่งหากกิจการที่มีขนาดใหญ่ มีแนวโน้มในการบริหารกำไร เพื่อแสดงผลการดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่นักลงทุนคาดหวังหรืออีกมุมมองหนึ่ง กิจการที่มีขนาดใหญ่จะมีระบบการควบคุมภายในที่เข้มงวด การบริหารกำไรก็จะน้อยลง
MBV	การเจริญเติบโตของบริษัท วัดจากราคาตลาดต่อหุ้น หาดด้วยราคาตามบัญชีต่อหุ้น ซึ่งหากกิจการที่มีอัตราการเจริญเติบโตสูง ย่อมที่จะมีการบริหารกำไรสูง
ε_{it}	ค่าความคลาดเคลื่อน

2. การนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL มีผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งการวัดมูลค่าโดยวิธีแบบจำลองการกำหนดราคาหลักทรัพย์ Capital Asset Pricing Model: CAPM เป็นตัวแทนตัวแปรของต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการที่น่าเชื่อถือ โดยใช้สมการดังนี้

$$CAPM_{i,t} = Rf_t + \beta_{i,t} \times (Rm_t - Rf_t)$$

โดยที่ CAPMi,t = ต้นทุนเงินลงทุนที่คำนวณจาก Capital Asset Pricing Model

Rf_t = อัตราผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยง ใช้การรวบรวมข้อมูลจากพันธบัตรรัฐบาล อายุ 1 ปี ทุกสิ้นปีทำการ ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2540 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 จากธนาคารแห่งประเทศไทย

$\beta_{i,t}$ = ค่าเบต้าหรือค่าวัดความเสี่ยงที่กำจัดไม่ได้ของตลาด โดยใช้ข้อมูลสำเร็จรูปจากฐานข้อมูล DataStream และฐานข้อมูลจาก SetSmart ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2540 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

Rm_t = ดัชนีผลตอบแทนของตลาด (Total Return index) จากข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ โดยใช้อัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์ทุกสิ้นปีทำการ โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$R_M = (SET_t - SET_{t-1}) \times \frac{100}{SET_{t-1}}$$

โดยกำหนดให้

R_M หมายถึง อัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์

SET_t หมายถึง ราคาปิดของ SET INDEX ในวันที่ สิ้นปีที่ t

SET_{t-1} หมายถึง ราคาปิดของ SET INDEX ในวันที่ สิ้นปีที่ t-1

งานวิจัยนี้จึงใช้แบบจำลอง

$Ke = f(\text{Standardized, Control Variables, Dummy})$ ซึ่งขยายเป็นโมเดลเต็มรูปแบบ สำหรับบริษัท i ใน ปี t ดังนี้

$$Ke = \beta_0 + \beta_1 XBR_{i,t} + \beta_2 Diversified_Firm_{i,t} + \beta_3 DCA_{i,t} + \beta_4 LEVE_{i,t} + \beta_5 InSize_{i,t} + \beta_6 MBV_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

โดยที่

ตัวแปร	คำนิยาม
Ke	ค่าสัมบูรณ์ (Absolute) ของต้นทุนเงินลงทุน (Cost of Equity) ซึ่งการวัดมูลค่าของต้นทุนเงินลงทุน จะใช้โมเดล Capital Asset Pricing Model: CAPM
β_0	ค่าคงที่ของสมการถดถอย (Constant)
β_i	ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรที่ i ในสมการ (Standardized Coefficient)
XBRL	ปีที่มีการเริ่มรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL
Divers_Firm	ลักษณะการดำเนินธุรกิจ แบบกระจายธุรกิจ
Leverage	ความเสี่ยงทางการเงินวัดจากอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม
InSize	ขนาดของกิจการ วัดจากยอดสินทรัพย์รวม (Lgo_assets)
MBV	การเจริญเติบโตของบริษัทวัดจากราคาตลาดต่อหุ้น หารด้วยราคาตามบัญชีต่อหุ้น
BETA	Systematic Risk (ความเสี่ยงของบริษัทเมื่อเทียบกับตลาด)
$\epsilon_{i,t}$	ค่าความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการประมาณค่าวิธี Panel Random-Effects Model

Variable	Intercept Dummy		Intercept + Slope Dummy	
	Linear 1	Tobit1	Linear 2	Tobit2
Divers_Firm	0.00299	0.00623 **	-0.00181	0.00187
Audit-Exp	-0.00129	-0.00158	-0.00007	-0.00212
Board-Exp	0.00429	-0.00977	0.00277	-0.01247
ROA	-0.05544 ***	-0.07269 ***	-0.08865 ***	-0.07815 ***
Leverage	0.00016	0.00034 **	0.00018	0.00035 **
InSize	-0.00183	-0.00824 ***	-0.00240 *	-0.00863 ***
MBV	0.00030	0.00081 **	0.00005	0.00012

Variable	Intercept Dummy		Intercept + Slope Dummy	
	Linear 1	Tobit1	Linear 2	Tobit2
XBRL	-0.00425 **	-0.00548 ***	-0.01416 ***	-0.00853 **
XBRLxDiversified Firm			0.01021 ***	0.00903 **
XBRLxAudit-Experience			-0.00223	0.00219
XBRLxBoard-Experience			0.00466	0.00603
XBRLxROA			0.08606 ***	0.03112
XBRLxLeverage			-0.00024	-0.00030 *
XBRLxlnSize			0.00032	-0.00084
XBRLxMBV			0.00039	0.00186 **
Constant	0.07725 ***	0.13952 ***	0.08466 ***	0.14603 ***
Firm-Year	4268	4535	4268	4535
Firms	215	215	215	215
Firm-Year-Rcensored		267		267
Overall Chi-square	22.3302 ***	132.5175 ***	43.4112 ***	151.9049 ***
R ² _O	0.0049		0.0131	
R ² _W	0.0114		0.0177	

*P≤.01, **P≤.05, ***P≤.001

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม เพื่ออธิบายตามทฤษฎีตัวแทนกับการบริหารกำไรของกิจการ เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Panel Radom-Effects Model มีการแสดงเปรียบเทียบเป็น 4 แบบจำลองคือ

1) แบบจำลองที่ 1 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Linear Regression (Linear1) ของ Intercept Dummy โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,268 ข้อมูล จำนวน 215 บริษัท ตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก และไม่มีการแยกปีที่มีการนำเทคโนโลยี XBRL มาใช้

2) แบบจำลองที่ 2 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Panel Random-Effects Tobit (Tobit 1) ของ Intercept Dummy โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,535 ข้อมูล จำนวน 215 บริษัท ไม่มีการตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก และไม่มีการแยกปีที่มีการนำเทคโนโลยี XBRL มาใช้

3) แบบจำลองที่ 3 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Linear Regression (Linear 2) ของ Intercept และ Slope Dummy โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,268 ข้อมูล จำนวน 215 บริษัท ตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก มีการแยกปีที่มีการนำเทคโนโลยี XBRL มาใช้

4) แบบจำลองที่ 4 เป็นวิธีการประมาณค่าแบบ Panel Random-Effects Tobit (Tobit 2) ของ Intercept

และ Slope Dummy โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,535 ข้อมูล จำนวน 215 บริษัท ไม่มีการตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก และมีการแยกปีที่มีการนำเทคโนโลยี XBRL มาใช้ ดังนั้นขอเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้ ก่อนที่จะมีการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL

1. ตัวแปรอิสระด้านความเป็นมาตรฐานเดียวกันการรายงานทางการเงิน ที่วัดค่าจาก ก่อนนำเทคโนโลยี XBRL มาใช้ในกิจการที่มีการดำเนินธุรกิจแบบกระจายธุรกิจ พบว่า การรายงานทางการเงินที่เป็น มาตรฐานเดียวกัน ของบริษัท ที่มีลักษณะการดำเนินงานแบบกระจายธุรกิจ (Divers_Firm) ตามแบบจำลองที่ 2 (Tobit 1) ส่งผลต่อการบริหารกำไรมากกว่าแบบจำลองที่ 1 (Linear1) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้มีการแยกข้อมูลออกเป็นรายปี แล้ววิเคราะห์ พบว่า การนำส่งรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของบริษัทที่มีลักษณะการดำเนินงานแบบกระจายธุรกิจ (Divers_Firm) ตามแบบจำลองที่ 3 (Linear2) และแบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) ส่งผลต่อการบริหารกำไรที่แตกต่างกัน

2. ตัวแปรอิสระด้านการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance: CG) ตัวแปรกลุ่มการกำกับดูแลกิจการ ที่วัดค่าจากสัดส่วนกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชี (Audit-Exp) และสัดส่วนกรรมการบริษัทที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชี

(Board-Exp) พบว่า สัดส่วนกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชี (Audit-Exp) ตามแบบจำลองที่ 1 (Linear1)

- แบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีผลต่อการบริหารกำไร โดยมีค่าเป็นลบที่แตกต่างกันและสัดส่วนกรรมการบริษัทที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชี (Board-Experience) ตามแบบจำลองที่ 1 (Linear1)

3. ตัวแปรควบคุมด้านผลการดำเนินงาน (Operation) ปัจจัยที่ใช้วัดผลการดำเนินงานของกิจการ คือ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) ความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ขนาดของกิจการ (lnSize) และราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี (MBV) พบว่า

อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) ที่วัดจากกำไรสุทธิหารด้วยสินทรัพย์ พบว่า แบบจำลองที่ 1 (Linear1) - แบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีผลต่อการบริหารกำไรโดยแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า -0.05544 และแบบจำลองที่ 2 (Tobit1) มีค่า -0.07269 แบบจำลองที่ 3 (Linear 2) มีค่า -0.08865 และแบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีค่า -0.07815 ค่าที่ได้ทั้ง 4 แบบจำลองมีค่าเป็นลบที่แตกต่างกัน ซึ่งอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) ของแบบจำลองที่ 3 (Linear2) มีผลต่อการบริหารกำไร มากกว่าแบบจำลองที่ 2 (Tobit 1)

ความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ที่วัดจากอัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม พบว่า แบบจำลองที่ 2 (Tobit 1) มีค่า -0.00034 และแบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีค่า 0.00035 ค่าที่ได้ทั้ง 2 แบบจำลองมีค่าเป็นบวกที่แตกต่างกัน ขนาดของกิจการ (lnSize) วัดจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม พบว่า ตามแบบจำลองที่ 1 (Linear1) - แบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีผลต่อการบริหารกำไรโดยแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า -0.00183 แบบจำลองที่ 2 (Tobit 1) มีค่า -0.00824 แบบจำลองที่ 3 (Linear2) มีค่า -0.0024 และแบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีค่า -0.00863 ค่าที่ได้ทั้ง 4 แบบจำลองมีค่าเป็นลบที่แตกต่างกัน ซึ่งขนาดของกิจการ (lnSize) ของแบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีผลต่อการบริหารกำไร มากกว่าแบบจำลองที่ 2 (Tobit 1)

การเจริญเติบโตของบริษัท (MBV) วัดจาก ราคาตลาดต่อหุ้นหารด้วยราคาตามบัญชีต่อหุ้น พบว่า แบบจำลองที่ 2 (Tobit 1) มีค่า -0.00081 โดยค่าที่ได้ทั้ง 4 แบบจำลองมีค่าเป็นบวกที่แตกต่างกัน

หลังจากที่มีการนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL พบว่า

1. ตัวแปรอิสระด้านความเป็นมาตรฐานเดียวกันของรายงานทางการเงิน ที่วัดค่าจากการนำเทคโนโลยี XBRL มา

ใช้ พบว่า การนำเสนอรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันส่งผลกระทบต่อการบริหารกำไร โดยแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า -0.00425 แบบจำลองที่ 2 (Tobit 1) มีค่า -0.00548 แบบจำลองที่ 3 (Linear2) มีค่า -0.01416 และแบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีค่า -0.00853 ค่าที่ได้ทั้ง 4 แบบจำลองมีค่าเป็นลบที่แตกต่างกัน ซึ่งหลังจากที่มีการรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (XBRL) ของแบบจำลองที่ 3 (Linear2) มีผลต่อการบริหารกำไรมากที่สุด

กิจการที่มีการดำเนินธุรกิจแบบกระจายธุรกิจ พบว่าการรายงานงบการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของบริษัทที่มีลักษณะการดำเนินงานแบบกระจายธุรกิจ (Divers_Firm) ส่งผลต่อการบริหารกำไร ตามแบบจำลองที่ 3 (Linear2) มีค่า 0.01021 และแบบจำลองที่ 4 (Tobit2) มีค่า 0.00903 โดยแบบจำลองที่ 3 (Linear2) มีผลต่อการบริหารกำไรมากกว่าแบบจำลองที่ 4

2. ตัวแปรอิสระด้านการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance: CG) ตัวแปรกลุ่มการกำกับดูแลกิจการ ที่วัดค่าจากสัดส่วนกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชี (Audit-Experience) และสัดส่วนกรรมการบริษัทที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชี (Board-Experience) พบว่า สัดส่วนกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชี (Audit-Experience) ตามแบบจำลองที่ 3 (Linear2) - แบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีผลต่อการบริหารกำไร โดยมีค่าเป็นบวกและลบที่แตกต่างกัน

3. ตัวแปรควบคุมด้านผลการดำเนินงาน (Operation) ปัจจัยที่ใช้วัดผลการดำเนินงานของกิจการ คือ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) ความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ขนาดของกิจการ (lnSize) และราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี (MBV) พบว่า อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) ที่วัดจากกำไรสุทธิหารด้วยสินทรัพย์ พบว่า แบบจำลองที่ 3 (Linear2) มีผลต่อการบริหารกำไร โดยมีค่า 0.08606

ความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ที่วัดจากอัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม พบว่า แบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีผลต่อการบริหารกำไร โดยมีค่า -0.00003

ขนาดของกิจการ (lnSize) วัดจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม พบว่า ตามแบบจำลองที่ 3 (Linear2) และแบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีผลต่อการบริหารกำไร โดยมีค่าเป็นบวกและลบที่แตกต่างกัน

การเจริญเติบโตของบริษัท (MBV) วัดจาก ราคาตลาดต่อหุ้นหารด้วยราคาตามบัญชีต่อหุ้น พบว่า แบบจำลองที่ 4 (Tobit 2) มีค่า 0.00186 มีผลต่อการบริหารกำไร

ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าวิธี Panel Random-Effects Model

Variable	Setsmart			DataStream		
	Linear 1 (1)	Linear 2 (2)	Tobit 1 (3)	Linear 3 (4)	Linear 4 (5)	Tobit 2 (6)
XBRL-Year	1.18448 ***	1.17467 ***	1.18582 ***	0.62641 ***	0.61828 ***	0.62609 ***
XBRL-Year2	-0.09354 ***	-0.90534 ***	-0.09514 ***	-0.07824 ***	-0.07782 ***	-0.07822 ***
Divers-Before	-0.14870	0.43701 *	-0.31634	-0.13625 *	-0.05678	-0.11570
DCA-Before	-0.00096 ***	-0.00107	-0.00082	-0.00027	-0.00028	-0.00027
LEVERAG-Before	-5.96311 ***	-3.78685 ***	-7.71772 ***	-1.21802 ***	-1.15307 ***	-1.21552 ***
SIZE-Before	3.16734 ***	3.15633 ***	3.81871 ***	1.38525 ***	1.31439 ***	1.37917 ***
MBV-Before	0.13999 ***	0.09187 ***	0.16083 ***	0.02076 **	0.02100 **	0.02094 **
_cons	-21.57743 ***	-21.51306 ***	-17.16990 ***	-7.51572 ***	-6.80321 ***	-7.43629 ***
XBRL-Dummy	-2.67225 ***	-2.24307 ***	-2.01518 **	-0.76272 ***	-0.85922 ***	-0.73835 ***
Divers*XBRL-Dummy	0.12178	-0.44802 *	0.20315	-0.17088 *	-0.17515 *	-0.18046 *
DCA*XBRL-Dummy	0.00026	0.00028	-0.00024	-0.00006	-0.00004	-0.00006
LEVE*XBRL-Dummy	5.62479 ***	3.72125 ***	6.23105 ***	-0.13394	-0.10998	-0.11053
SIZE*XBRL-Dummy	-0.16170	-0.21741 **	-0.25455 **	-0.04282	-0.03348	-0.04796
MBV*XBRL-Dummy	-0.03770	-0.00125	-0.05352	-0.04691 ***	-0.04638 ***	-0.04824 ***
Firm-Year	4535	4057	4535	4535	4494	4535
Firms	216	216	216	216	216	216
Firm-Year-censored			478			41
Overall-Chi-Square	1277.3505 ***	840.3035 ***	1207.7228 ***	1128.2679 ***	1266.0164 ***	1177.0401 ***
Overall-R square	0.26869	0.27463		0.31243	0.33062	
Within-R square	0.20648	0.14215		0.16736	0.18611	

*P<.01, **P<.05, ***P<.001

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์หัตถดถอยเชิงพหุคูณ ทหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม เพื่ออธิบายตามทฤษฎีตัวแทนกับต้นทุนส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Panel Random Effects Model มีการแสดงเปรียบเทียบเป็น 6 ตัวแบบ โดยแบ่งออกเป็น 2 แหล่งข้อมูล คือ

1) ใช้ค่าเบต้าจาก Setsmart ประกอบด้วย

1.1) แบบจำลองที่ 1 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Linear Regression (Linear1) โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,535 ข้อมูล จำนวน 216 บริษัท ไม่มีการตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก

1.2) แบบจำลองที่ 2 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Linear Regression (Linear2) โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,057 ข้อมูล จำนวน 216 บริษัท มีการตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก

1.3) แบบจำลองที่ 3 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Panel Random-Effects Tobit (Tobit 1) โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,535 ข้อมูล จำนวน 216 บริษัท ไม่มีการตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก

2) ใช้ค่าเบต้าจาก DataStream ประกอบด้วย

2.1) แบบจำลองที่ 4 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Linear Regression (Linear3) โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,535 ข้อมูล จำนวน 216 บริษัท ไม่มีการตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก

2.2) แบบจำลองที่ 2 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Linear Regression (Linear4) โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,494 ข้อมูล จำนวน 216 บริษัท มีการตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก

2.3) แบบจำลองที่ 3 เป็นวิธีประมาณค่าแบบ Panel Random-Effects Tobit (Tobit 2) โดยใช้ข้อมูลทั้งหมด 4,535 ข้อมูล จำนวน 216 บริษัท ไม่มีการตัดค่าตัวแปรที่มีค่าผิดปกติออก ดังนั้นขอเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ก่อนที่จะมีการนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL

1.1) ตัวแปรอิสระด้านความเป็นมาตรฐานเดียวกัน วัดค่าจากก่อนนำเทคโนโลยี XBRL มาใช้ในกิจการที่มีการดำเนินธุรกิจแบบกระจายธุรกิจ พบว่า ก่อนการนำเสนอรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันด้วยเทคโนโลยี XBRL ของบริษัทที่มีลักษณะการดำเนินงานแบบกระจาย

ธุรกิจ (Divers_Firm) ตามแบบจำลองที่ 2 (Linear2) และแบบจำลองที่ 4 (Linear1) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นที่แตกต่างกัน

การบริหารกำไร ที่วัดค่าจากค่าสัมบูรณ์ของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร โดยคำนวณรายการคงค้างที่เพิ่มขึ้นกับดุลยพินิจของฝ่ายบริหารตาม The Modified Jones Model พบว่า การบริหารกำไรตามแบบจำลองที่ 1 (Linear1) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยมีค่า -0.00096

1.2) ตัวแปรควบคุมด้านผลการดำเนินงาน (Operation) ปัจจัยที่ใช้วัดผลการดำเนินงานของกิจการคือ ความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ขนาดของกิจการ (InSize) และราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี (MBV) พบว่า ความเสี่ยงทางการเงิน (LEV) วัดจากอัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม พบว่า แบบจำลองที่ 1 (Linear 1) - แบบจำลองที่ 6 (Tobit2) มีผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า -5.96311 ตัวแบบจำลองที่ 2 (Linear2) มีค่า -3.78685 แบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีค่า -7.71772 แบบจำลองที่ 4 (Linear1) มีค่า -1.21802 แบบจำลองที่ 5 (Linear2) มีค่า -1.15307 และแบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) มีค่า -1.21552 ซึ่งแบบจำลองที่ 5 (Linear2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด

ขนาดของกิจการ (InSize) วัดจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม พบว่า แบบจำลองที่ 1 (Linear1) - แบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) มีผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า 3.16734 ตัวแบบจำลองที่ 2 (Linear2) มีค่า -3.15633 แบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีค่า 3.81871 แบบจำลองที่ 4 (Linear1) มีค่า 1.38525 แบบจำลองที่ 5 (Linear2) มีค่า 1.31439 และแบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) มีค่า 1.37917 ซึ่งแบบจำลองที่ 5 (Linear2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด

การเจริญเติบโตของบริษัท (MBV) วัดจากราคาตลาดต่อหุ้นหารด้วยราคาตามบัญชีต่อหุ้น พบว่า แบบจำลองที่ 1 (Linear1) - แบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) มีผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า 0.13999 แบบจำลองที่ 2 (Linear2) มีค่า 0.09187 แบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีค่า 0.16083 แบบจำลองที่ 4 (Linear1) มีค่า 0.02076 แบบจำลองที่ 5 (Linear2) มีค่า 0.02100 และแบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) มีค่า 0.02094 ซึ่งแบบจำลองที่ 1 (Linear1) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด

2. หลังจากรายงานนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL

2.1) ตัวแปรอิสระด้านความเป็นมาตรฐานเดียวกัน หลังจากรายงานนำส่งรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (XBRL-Dummy) พบว่า การวัดค่าต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นด้วยแบบจำลองการกำหนดราคาหลักทรัพย์ (Capital Asset Pricing Model: CAPM) ค่าเบต้าที่ใช้ในการคำนวณมาจาก 2 ฐานข้อมูล คือ จาก Set Smart (Set Market Analysis and Reporting Tool) และจากฐานข้อมูล Data Steam ซึ่งมีค่าแตกต่างกันโดยค่าเบต้าที่มาจากฐานข้อมูล Set Smart มีค่าตั้งแต่ -0.81-6.78 แต่ค่าเบต้าที่มาจากฐานข้อมูล Data Steam จะมีค่าตั้งแต่ค่า-0.72-2.03 จึงทำให้ต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นหลังจากที่มีการรายงานงบการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันลดลง แต่ลดลงในอัตราที่เพิ่มขึ้น ตามแบบจำลอง ที่ 1 (Linear1) – แบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยตัวแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า -2.6722 แบบจำลองที่ 2 (Linear2) มีค่า -2.24307 แบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีค่า -2.01518 แบบจำลองที่ 4 (Linear1) มีค่า -0.76272 แบบจำลองที่ 5 (Linear2) มีค่า -0.85922 และแบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) มีค่า -0.73835 ซึ่งแบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด

เมื่อพิจารณาหลังจากที่มีการนำส่งรายงานทางการเงินด้วย XBRL ในปีแรก พบว่า การรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันส่งผลให้ต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง แต่เป็นอัตราการลดลงที่เพิ่มขึ้น ตามแบบจำลองที่ 1 (Linear1) – แบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยตัวแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า 1.18448 ตัวแบบจำลองที่ 2 (Linear2) มีค่า 1.17467 แบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีค่า 1.18582 แบบจำลองที่ 4 (Linear1) มีค่า 0.62641 แบบจำลองที่ 5 (Linear2) มีค่า 0.61828 และแบบจำลองที่ 6 (Tobit2) มีค่า 0.62609 ซึ่งแบบจำลองที่ 2 (Linear2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด และเมื่อผู้วิจัยได้ทดสอบโดยนำ XBRL2 แต่ละปี พบว่า หลังจากรายงานงบการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันส่งผลให้ต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง แต่เป็นการลดลงในอัตราที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงแบบจำลองที่ 1 (Linear1) – แบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยตัวแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า -0.09354 ตัวแบบจำลองที่ 2 (Linear2) มีค่า -0.90534 แบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีค่า -0.09514 แบบจำลองที่ 4 (Linear1) มีค่า -0.07824 แบบจำลองที่ 5 (Linear2) มีค่า -0.07782 และแบบจำลอง

ที่ 6 (Tobit 2) มีค่า -0.07822 ซึ่งแบบจำลองที่ 2 (Linear2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด

การนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ของกิจการที่มีการดำเนินธุรกิจแบบกระจายธุรกิจ พบว่าการนำเสนอรายงานของบริษัทที่มีลักษณะการดำเนินงานแบบกระจายธุรกิจ (Divers_Firm) แบบจำลองที่ 2 (Linear2) แบบจำลองที่ 4 (Linear1) แบบจำลองที่ 5 (Linear2) และแบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น

การบริหารกำไร ที่วัดค่าจากค่าสัมบูรณ์ของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร โดยคำนวณรายการคงค้างที่ไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหารตาม The Modified Jones Model พบว่า การบริหารกำไรตามแบบจำลองที่ 1 (Linear1) และแบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยมีค่าบวกและลบที่แตกต่างกัน

2.2) ตัวแปรควบคุมด้านผลการดำเนินงาน (Operation) ปัจจัยที่ใช้วัดผลการดำเนินงานของกิจการ คือ ความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ขนาดของกิจการ (lnSize) และราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี (MBV) พบว่า ความเสี่ยงทางการเงิน (LEV) วัดจากอัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม พบว่า แบบจำลองที่ 1 (Linear 1) - แบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า 5.62479 ตัวแบบจำลองที่ 2 (Linear2) มีค่า 3.72125 และแบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีค่า 6.23105 ซึ่งแบบจำลองที่ 2 (Linear2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด

ขนาดของกิจการ (lnSize) วัดจาก Natural Logarithm ของสินทรัพย์รวม พบว่า แบบจำลองที่ 2 (Linear 2) และแบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแบบจำลองที่ 2 (Linear2) มีค่า -0.21741 และแบบจำลองที่ 3 (Tobit 1) มีค่า -0.25455 ซึ่งแบบจำลองที่ 2 (Linear2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด

การเจริญเติบโตของบริษัท (MBV) วัดจากราคาตลาดต่อหุ้นหารด้วยราคาตามบัญชีต่อหุ้น พบว่า แบบจำลองที่ 3 (Linear 1) - แบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) มีผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแบบจำลองที่ 1 (Linear1) มีค่า -0.04691 ตัวแบบจำลองที่ 4 (Linear2) มีค่า -0.04638 และแบบจำลองที่ 6 (Tobit 2) มีค่า -0.04824 ซึ่งแบบจำลองที่ 5 (Linear2) ส่งผลต่อต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ส่งผลต่อการบริหารกำไร

1.1) การนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ส่งผลต่อการบริหารกำไร จากผลการศึกษาทั้ง 4 ตัวแบบ พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างการนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL กับการบริหารกำไร ภายใต้รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีตัวแทน ที่เกิดจากความไม่สมมาตรของข้อมูล ระหว่างผู้บริหารกับผู้ถือหุ้น โดยผู้บริหารจะพยายามสร้างมูลค่าสูงสุด เมื่อเห็นว่าตนจะได้ประโยชน์ อาจมีการปกปิดหรือซ่อนเร้นข้อมูล ซึ่งเมื่อมีการนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ที่มีฐานข้อมูลชุดเดียวกัน กับที่กิจการมีการนำเสนอให้กับกรมสรรพากร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำให้ต้นทุนในการจัดทำรายงานทางการเงินลดลง การบริหารกำไรลดลง และจากผลการศึกษาของ Premuroso, & Bhattacharya (2008) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการกับการนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ซึ่งพบว่า บริษัทที่มีการนำเสนอรายงานทางการเงินด้วย XBRL จะมีโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกว่ากิจการที่ไม่ได้นำเสนอรายงานทางการเงินด้วย XBRL ทำให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่น ในมั่น ในข้อมูลการเงินที่ผู้บริหารรายงาน งบการเงินจึงน่าเชื่อถือ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ Kim, Lim, & No (2012)

1.2) การนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ของกิจการที่มีลักษณะกระจายธุรกิจ จากผลการศึกษาทั้ง 4 ตัวแบบ พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างการนำเสนอรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ของกิจการที่มีลักษณะกระจายธุรกิจกับการบริหารกำไร ภายใต้รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ผลการศึกษาสอดคล้องกับทฤษฎีตัวแทน และผลการศึกษาของ Lobo, & Zhou (2001) ที่พบว่า ความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้น เป็นเหตุให้เกิดการบริหารกำไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทที่มีการกระจายการลงทุนทางธุรกิจสูง ทำให้นักลงทุนมีทรัพยากรจำกัด ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ อีกทั้งบริษัทที่มีการกระจายการลงทุนจะเป็นบริษัทที่มีขนาดใหญ่ มีโครงสร้างองค์กรที่ซับซ้อน

1.3) การกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนของกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ ความชำนาญทางด้านการเงินและบัญชี และสัดส่วนของกรรมการบริษัทที่มีความรู้ ความชำนาญทางด้านการเงินและบัญชี จากผลการศึกษาแบบจำลองทั้ง 4 แบบ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามโดยไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ สอดคล้องกับ Rahman, & Ali (2006) ที่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างสัดส่วนของกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายการคงค้างผ่านดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร และไม่สอดคล้องกับ Johl, Kaur, & Cooper (2015) ที่พบว่า สัดส่วนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชีการเงินเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า เมื่อรายงานทางการเงินเป็นมาตรฐานเดียวกัน ข้อมูลมีความโปร่งใสมากขึ้น สัดส่วนของกรรมการตรวจสอบและกรรมการบริษัท ที่มีความรู้ ความชำนาญทางการเงินและบัญชี ก็ไม่จำเป็นมากนัก เพื่อนำไปสู่การสร้างผลการดำเนินงานที่ดี หน่วยงานกำกับดูแล ผู้ถือหุ้น และนักลงทุน ควรพิจารณาถึงคุณลักษณะเฉพาะของคณะกรรมการเพิ่มเติม

2. การนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL มีผลต่อต้นทุนส่วนของผู้ถือหุ้น

2.1) การนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ด้านความเป็นมาตรฐานเดียวกันมีผลต่อต้นทุนส่วนของผู้ถือหุ้น จากผลการศึกษาทั้ง 6 ตัวแบบพบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญ ระหว่างการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL กับต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการศึกษาสอดคล้องกับทฤษฎีตัวแทน และผลการศึกษาของ Kovarova, Simecek, & Pellegrini (2016) พบว่า การนำเสนอรายงานงบการเงินในรูปแบบ XBRL เป็นการจัดทำงบการเงินให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มีความพึงพอใจและให้ความเชื่อมั่นในรายงาน เนื่องจากเป็นรายงานที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ได้ทันต่อการตัดสินใจ ส่งผลให้ความเสี่ยงที่เป็นระบบและผลตอบแทนที่คาดหวังลดลง

2.2) การนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ของกิจการที่มีลักษณะกระจายธุรกิจจากผลการศึกษาทั้ง 6 ตัวแบบ พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างการรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของกิจการที่มีลักษณะกระจายธุรกิจกับต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการศึกษาสอดคล้องกับทฤษฎีตัวแทน

2.3) การบริหารกำไร จากผลการศึกษาทั้ง 6 ตัวแบบ ไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างการบริหารกำไรกับต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับทฤษฎีตัวแทน และผลการศึกษาของ Jonas, & Blanchet (2000) และ Moss (2016) ที่แสดงให้เห็น

นักลงทุนมีความเชื่อมั่นต่อความเป็นมาตรฐานของงบการเงิน เนื่องจากงบการเงินมีคุณภาพมากขึ้น เป็นรายงานที่เชื่อถือได้ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ทำให้นักลงทุนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารกำไร

สรุป

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบผลกระทบของการนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL ต่อการบริหารกำไร ผ่านรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร และต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การนำส่งรายงานทางการเงินด้วยเทคโนโลยี XBRL มีผลทำให้การบริหารกำไรลดลง และการนำส่งรายงานนี้เป็นการนำส่งจากฐานข้อมูลเดียวกัน ทำให้รายงานทางการเงินมีความโปร่งใสมากขึ้น ง่ายต่อการตรวจสอบ นักลงทุนจึงมีความเชื่อมั่นในข้อมูล ส่งผลให้ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบและผลตอบแทนที่คาดหวังลดลง ต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นก็ลดลง

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ที่คาดว่า จะกระทบกับการบริหารกำไรและต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยพบว่า ตัวแปรควบคุมกลุ่มการกำกับดูแลและกลุ่มผลการดำเนินงาน ที่มีผลต่อการบริหารกำไรและต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้น อาจมีปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการวิจัยที่ผู้วิจัยยังไม่ได้นำมาใช้เป็นตัวแปรควบคุม ในอนาคตอาจศึกษาโดยเพิ่มตัวแปรควบคุมอื่นที่อาจส่งผลต่อการบริหารกำไร เช่น อัตราการเติบโตของยอดขาย อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ เป็นต้น

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้ตัวแบบ Modified Jones Model ในการทดสอบการบริหารกำไร (Earning Management) สำหรับการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยอาจเลือกตัวแบบอื่น เช่น De Anglo Model, Healy Model, Jones Model, Industry Model หรือ Kothri Model เป็นต้น ในการทดสอบการบริหารกำไร ซึ่งอาจจะทำให้มีการวิจัยที่แตกต่างจากครั้งนี้หรืออาจจะศึกษาทุกตัวแบบเพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการวิจัยในแต่ละตัวแบบ ว่าตัวแบบใดมีประสิทธิภาพ และตรวจจบบรรายการคงค้างได้มากกว่า

3. การศึกษาในครั้งต่อไปอาจนำข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาคอาเซียนมาทดสอบการบริหารกำไรและต้นทุนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อให้ให้นักลงทุนสามารถมีข้อมูลนำไปประกอบการตัดสินใจต่อไป

References

- Ahmad, A., Saleh, N. M., Iskandar, T. M., & Alias, M. A. (2011). The monitoring role of institutional investors and earning CAPACITY. *Peranan Pengawasan Pelabur Institusi Dan Kekaburan Perolehan*, 32, 83-101.
- Beaver, W. H. (2002). Perspectives on recent capital market research. *The Accounting Review, Supplement*, 72(2), 453-474.
- Cheng, C. S. A., Ferris, K. S., Hsieh, S., & Su, Y. (2005). The value relevance of earnings and book value under pooling and purchase accounting. *Advance in Accounting*, 21, 25-59.
- Dechow, P. M., Sloan, R. G., & Sweeny, A. P. (1995). Detecting earnings management. *The Accounting Review*, 70(2), 193-225.
- Johl, S. K., Kaur, S., & Cooper, B.J. (2015). Board characteristics and firm performance: evidence from Malaysian Public Listed Firms. *Journal of Economics, Business and Management*, 3(2), 239-243.
- Jonas, G. J., & Blanchet, J. (2000). Assessing quality of financial reporting. *Accounting horizons*, 14(3), 353-363.
- Kim, J. W., Lim, J. H., & No, W. G. (2012). The effect of first wave mandatory XBRL reporting across the financial information environment. *Journal of Information Systems*, 26(1), 127-153
- Kovarova-Simecek, M., & Pellegrini, T. (2016). Financial reporting trends and adoption of xbrl among Austrian listed companies. *Studies in Modern Society*, 7(1), 240-250.
- Laonamtha, U. (2016). XBRL technology for financial report. *FEU Academic Review*, 8(1), 7-21.
- Lobo, G. J., & Zhou, J. (2001). Disclosure quality and earnings management. *Asia-Pacific Journal of Accounting and Economics*, 8(1), 1-20.
- Moss, S. S. (2016). The influence of discretionary accruals and corporate governance on cost of equity capital: using unbalanced panel data with fixed effects regression model. *Journal of the Association of Researchers*, 21(2), 171-187. [in Thai].
- Premuroso, R. F., & Bhattacharya, S. (2008). Do early and voluntary filers of financial information in XBRL format signal superior corporate governance and operating performance?. *International Journal of Accounting Information Systems*, 9(1), 1-20.
- Rahman, R. A., & Ali, F.H.M. (2006). Board audit committee, culture and earnings management: Malaysian evidence. *Managerial Auditing Journal*, 21, 783-804.
- Strobl, G. (2013). Earnings manipulation and the cost of capital. *Journal of Accounting Research*, 51(2), 443-479.
- The Stock Exchange of Thailand. (2018). *Company list*. Retrieved November 1, 2018, from <https://www.set.or.th/th/company/companylist.html> [in Thai].